

Оксана ГОЛОВАТА
ORCID: 0000-0003-2232-819X

ВІРТУАЛЬНІ ВИСТАВКИ В ОБЛАСНІЙ БІБЛІОТЕЦІ ІМЕНІ ДМИТРА ЧИЖЕВСЬКОГО

VIRTUAL EXHIBITIONS AT THE REGIONAL LIBRARY

Сучасні бібліотечні сервіси постійно розвиваються та адаптуються до технологічних інновацій, серед яких важливу роль відіграють віртуальні виставки. Віртуальні виставки стали ефективним засобом залучення користувачів та популяризації бібліотечних фондів. До ключових аспектів організації та переваг віртуальних виставок у бібліотечці належать:

доступність це коли віртуальні виставки можна відвідувати з будь-якого місця і в будь-який час, що робить їх доступними для більшої аудиторії, включаючи людей з обмеженими можливостями;

інтерактивність: віртуальні виставки часто включають інтерактивні елементи, такі як відео, аудіозаписи, 3D-тури, що підвищує інтерес користувачів та їхнє залучення;

економічність: віртуальні виставки можуть бути менш витратними у порівнянні з фізичними виставками, оскільки не потребують оренди виставкових площ та фізичних матеріалів;

збереження та архівування: віртуальні виставки можуть бути легко збережені та доступні для перегляду навіть після завершення події, що дозволяє зберігати інформацію і матеріали для майбутніх поколінь.

Віртуальні виставки є потужним інструментом для сучасних бібліотек, що дозволяє їм залучати нових користувачів, зберігати культурну спадщину та поширювати знання. Завдяки технологічним можливостям, бібліотеки можуть створювати захоплюючі, інтерактивні та доступні виставки, що відповідають потребам сучасного суспільства.

Дослідження віртуальних виставок у бібліотеках стає все більш популярним напрямом серед науковців, що займаються бібліотечною справою, інформаційними технологіями та культурною спадщиною. Нижче наведено кілька дослідників і дослідницьких груп, які активно працюють у цій сфері: рішення, користувацький досвід та освітні аспекти.

Українські дослідники у своїх публікаціях активно працюють над темою віртуальних виставок у бібліотеках, досліджуючи їхню ефективність, вплив на користувачів та технологічні аспекти. Відомі українські дослідники: О. Бруй (Бруй, 2022) дослідження якої зосереджені на розвитку цифрових бібліотечних сервісів, включаючи віртуальні виставки, В. Більченко (Більченко, 2019) досліджує використання віртуальних технологій у культурних та освітніх установах.

Українські дослідники роблять вагомий внесок у розвиток та вивчення віртуальних виставок у бібліотеках. Їхні праці охоплюють широкий спектр питань, від методологічних основ створення виставок до аналізу впливу на користувачів. Це допомагає бібліотекам впроваджувати нові технології та підходи, підвищуючи доступність та залученість користувачів до бібліотечних ресурсів.

Обласна бібліотека ім. Дмитра Чижевського активно впроваджує інноваційні форми роботи для залучення читачів та популяризації своїх фондів. Одним із таких нововведень стали віртуальні виставки, які користуються все більшою популярністю серед відвідувачів.

Віртуальні виставки – це своєрідний симбіоз традиційних книжкових експозицій та можливостей сучасних інформаційних технологій. Замість фізичної експозиції книг, на спеціально створених інтернет-сторінках або в соціальних мережах бібліотеки представляють цифрові варіанти видань, доповнюючи їх мультимедійним контентом.

Зокрема, в обласній бібліотеці ім. Дмитра Чижевського функціонують віртуальні виставки таких тематик:

«Письменники-ювіляри року» – презентує книги та біографічні відомості про відомих літераторів, день народження яких відзначається у поточному році;

«Історія в книгах» – знайомить з виданнями, що розкривають ключові події вітчизняної та світової історії;

«Видатні постаті України» – розповідає про визначних діячів науки, культури, мистецтва нашої країни.

Особливістю віртуальних виставок є їх інтерактивність та мультимедійність. Окрім презентації обкладинок та анотацій книг, тут розміщуються уривки текстів, фотографії, аудіо- та відеоматеріали, пов'язані з темою експозиції. Це дозволяє зробити знайомство з представленими виданнями більш змістовним та захопливим.

Важливо, що віртуальні виставки доступні цілодобово на офіційному сайті та в соціальних мережах бібліотеки. Це розширює коло їх потенційних відвідувачів, адже читачі можуть ознайомитись з експозиціями в будь-який зручний для себе час.

Завдяки віртуальним виставкам бібліотека ім. Дмитра Чижевського ефективно популяризує свої фонди, знайомить користувачів з актуальними темами та новими надходженнями. Ця інноваційна форма роботи стає дедалі привабливішою для сучасних відвідувачів, які цінують доступність, наочність та інтерактивність представленої інформації.

Тематика віртуальних виставок обласної бібліотеки ім. Дмитра Чижевського в Кропивницькому є досить різноманітною, охоплюючи культурні, історичні, літературні та інші аспекти. Ось деякі з основних тем, які висвітлюються у віртуальних виставках бібліотеки:

1. Історичні та культурні події:

- Виставки, присвячені важливим історичним подіям і ювілеям, таких як

Друга світова війна, Революція гідності, незалежність України.

- Висвітлення важливих дат і подій, що мають значення для регіону і країни.

2. Літературні та біографічні виставки:

- Віртуальні виставки, присвячені життю та творчості відомих українських письменників, поетів та культурних діячів, таких як Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко та інші.

- Біографії і творчий шлях місцевих письменників і митців.

3. Краєзнавчі дослідження:

- Виставки, що розкривають історію, культуру та визначні місця Кіровоградської області.

- Матеріали, присвячені місцевим традиціям, звичаям та культурним спадщинам.

4. Мистецькі та фотодокументальні виставки:

- Віртуальні експозиції з роботами місцевих художників, фотографів та інших митців.

- Документальні виставки з історичними фотографіями та документами.

5. Освітні та наукові виставки:

- Матеріали, що висвітлюють досягнення у сфері науки і техніки.

- Освітні ресурси та програми, які сприяють підвищенню обізнаності користувачів у різних галузях знань.

Приклади віртуальних виставок:

- «Видатні особистості Кіровоградщини» – виставка, яка розповідає про відомих діячів, що народилися або працювали в Кіровоградській області.

- «Історія Кіровоградщини у фотографіях» – фотодокументальна виставка, що представляє історичні знімки різних періодів.

- «Культура та традиції нашого краю» – експозиція, що знайомить з місцевими звичаями та культурною спадщиною.

Використовуючи сучасні технології, такі як Omeka, Google Arts & Culture, ThingLink, бібліотека забезпечує інтерактивність та доступність своїх ресурсів для широкого кола користувачів, що дозволяє значно розширити коло шанувальників культури і знань.

Джерела та література

1. Бруй, О. (2022). Цифрові колекції та віртуальні виставки: нові можливості для бібліотек. *Бібліотечний вісник*. Вип. 54. С. 34–45.

2. Білик, І. (2020). Віртуальні виставки як нова форма бібліотечного обслуговування. *Наукові записки Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського*. Вип. 50. С. 123–129.

3. Більченко, В. (2019). Технології створення віртуальних виставок у бібліотеках України. *Бібліотечний вісник*. Вип. 3. С. 45–52.

4. Кравченко, О. (2021). Розвиток цифрових бібліотечних колекцій: нові технології та підходи. *Український журнал бібліотекознавства та інформаційних наук*. Вип. 6. С. 77–84.

5. Козлова, Н. (2020). Використання мультимедійних технологій у бібліотечних виставках. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. Вип. 4. С. 58–63.

6. Левченко, Н. (2020). Впровадження цифрових технологій у бібліотечну практику. *Наукові праці Одеської національної наукової бібліотеки*. Вип. 48. С. 85–90.

7. Омельченко, І. (2022). Інтерактивні веб-платформи у створенні бібліотечних виставок. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського*. Вип. 55. С. 101–108.

8. Савчук, О. (2021). Віртуальна реальність у бібліотечних виставках: практичний досвід. *Наукові записки Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського*. Вип. 53. С. 112–118.

9. Шевченко, М. (2018). Віртуальні виставки: досвід та перспективи впровадження в бібліотеках. *Бібліотекознавство і бібліографія*. Вип. 2. С. 92–99.

Анна ДУБРОВСЬКА
Анна СЕНЬГА

ПЕРСОНАЛІЗОВАНІ МЕДІА В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

PERSONALIZED MEDIA IN THE MODERN INFORMATION SPACE

Подкасти стали важливою частиною сучасного медіапростору, поєднуючи гнучкість цифрового контенту з можливістю надання персоналізованої інформації. Завдяки зручності та доступності, подкасти відкривають нові можливості для створення, споживання та взаємодії з медіа.

Подкаст – це цифровий медіапродукт, який складається з серії аудіо- або відеоепізодів, доступних для завантаження або прослуховування онлайн. Термін походить від комбінації слів «iPod» (портативний медіаплеєр від Apple) та «broadcast» (мовлення). Сьогодні подкасти доступні на будь-якому пристрої з інтернетом, що робить їх універсальним інструментом для передачі інформації.

Подкастинг з'явився на початку 2000-х років як нова форма медіа, яка дозволила створювати та розповсюджувати аудіовміст незалежно від традиційних мовників. Першим відомим подкастом був «Radio Open Source» Кріса Лідона у 2003 році, а термін «подкастинг» вперше був використаний у